

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

9 De successione masculorum in feudo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

De successione, qua feudum acquiritur.

CAPUT VIII.

VS v receptum est, ut Feudum successione acquiratur, ita ut transeat ad heredes, *lib. 1. feud. tit. 1. 1.* quibus olim feuda temporaria tantum essent, *lib. 2. feud. tit. 1.* Obitu enim eius, qui feudum accipiebat, fidebatur. Unde tunc feuda erant personalia, hoc est, quæ cum ipsa persona exstinguiebantur: postea vñ facta sunt realia, id est, talia, ut transmittantur ad heredes.

Primo queritur, an muti, qui loqui non possunt, item an surdi, cæci, claudi, vel alii membris capti succedant in feudo? Ratio dubitandi est, quia nonnulli senserunt, à feudo eos excludi, hoc est, feudum paternum retinere non posse, quia obsequium Domino præstare nequeunt, *lib. feud. 1. tit. 6. §. Quin etiam*, dicitur sic: (Morus feudum retinere non potest.) At *lib. 2. tit. 36.* habetur: (Mutos, cæcos, surdos, claudos, vel aliter imperfectos, etiam si sic natus fuerit, totum feudum paternum retinebit, sic Oberus & Gerardus, & multi alii. Quidam tamen dicunt eum, qui talis est natus feudum retinere non posse, quia seruire Domino non valet.) Hæc ibi. Communis est sententia, mutos, & surdos, claudos, cæcos, & alios similes, feudum paternum retinere, quia per alium sibi substitutum præstare obsequia possunt, quæ Domino debentur. Hæc sententia quamvis cum iure ipso non congruat, vñ tamen recepta est.

Secundo queritur, An femina in feudo succedat? *lib. 1. feud. tit. 1. §. Hoc autem*, femina in feudo excluduntur, eo quod femina capax non sit officiorum, quæ ad obsequia feudorum pertinent: nec sunt idoneæ feminae, ad militandum, *Leum prator. ff. de iudiciis*. Ex quo fit, ut si Titius necce perit feudum sibi, & filiis, & morietur sine filiis masculis, relicta filia, ea in feudo non succedat, sed revertatur ad Dominum.

Sunt tamen quædam causæ exceptæ, quibus feudum ad feminas transfertur. Prima quidem, si pacto in iurisdictione impetratū sit, ut feudum feminis, & quæ ex feminis descendit, succedat in feudo, *lib. 1. feud. tit. 1. §. 1. 2. tit. 11.* Secunda, si feudum sit femineum, siue maternum, hoc est, quod originem habet à feminis: tunc enim sicut eodem modo succedunt, ut masculi, *lib. 2. feud. tit. 30.* Nec contrarium habetur, *lib. 2. tit. 30.* quia feminae in feudo femineo succedunt, si masculi deficient. Tertio, si filia, mortuo patre, sit à Domino inuestita, vel quia feudum redemit à Domino: vel quia Dominus voluit iterum ob meritum patris eam inuestire, *lib. 1. feud. tit. 24.* Item si femina inuestiatur agnatis consentientibus, tunc enim nulla eis iniuria fit, *lib. 2. feud. tit. 39.* Quarta, quando feudum est omnino liberum, hoc est, nulli obsequio, vel seruitio obnoxium: tunc enim femina succedere potest. *Baldus, & Curtius. l. quous ff. de suis & legitimis heredibus*. Idem iuris est, si tale obsequium & seruitium sit, ut à femina præstari queat. Quinta, si sit in provincia consuetudine receptum, ut feminae succedant, *lib. 2. feud. tit. 1.* Quares, an si in familia quædam feminae consueverint in feudo succedere, quemadmodum masculi, habenda ratio sit eius consuetudinis, quamvis eius provincie talis consuetudo non sit: Respondet Alexander *in l. Si consuetudo. C. de testamen. valere consuetudinem, si familia talis sit*, ut iurisdictionem habeat: Vnum tamen illud annotandum est, in his causis, in quibus feminae dicuntur succedere, semper eas excludi, si masculi extant, his vero deficientibus, admittuntur, *lib. 1. feud. tit. 8. §. Filia*. Alexander *conf. 79.* Duarenus *in commentario in consuetudines feud. cap. 10. n. 99.* nisi consuetudo, vel pactum expressim contrarium habuerit. Quare tamen dictum sit, ut hii succedant cum filiabus, hii tamen succedere non poterunt, nisi filii deficientibus, *lib. 2. feud. tit. 17. & lib. 2. tit. 6. §. Quin etiam*.

Tertio queritur, Quid dicendum sit, si quis feudum accepit sibi, & descendens masculis, an masculi ex feminis descendentes ad feudum admittantur? Ratio dubitandi est, quia tales masculi verè sunt ex descendensibus & sunt masculi ergo iuccedunt. Communis est sententia, teste Curtio, *parte 3. in tract. de feudis, memb. 1. ad finem*, & Duarenò *in commentario in consuetudines feud. cap. 10. n. 3.* non admitti ad successione: præsertim quoties quis vñ est his verbis (Agnationis conferuanda gratia) Certum enim est, non contineri eos, qui ex feminis descendunt, quia illi cum matre extra agnationem & familiam sunt.

Quarto queritur, An masculus natus ex linea feminae, feminam excludat? gratia exempli, quidam feudum accepit ea lege, ut ad feminas transeat: decessit postea duabus filiabus relictis, quarum vna filium masculum habuit, altera filiam, *lib. 2. feud. tit. 37. §. similiter*, dicitur, masculum debere tantum habere feudum excludit matrem, & matertera. Et *lib. 2. tit. 17.* Gerardus opinio probatur, generali illa regula, feminas semper excludi per masculo, etiam si per feminam lineam descendant.

Quinto queritur, quid sit iudicandum, quando duo fratres, Titius, v. g. & Caius, vel eorum heredes masculi nouo feudo inuestiuntur, quamdiu ipsi, vel eorum heredes masculi uiuerent, vel deficientibus masculis, feminae, & Titius decessit relicta filia, fratre adhuc superstiti, an portio patris deferenda sit filiae, excluso patrio? Respondeo, esse deferendam, *lib. 1. feud. cap. 18.*

Sexto queritur, An filia semel exclusa à feudo, semper habeatur pro exclusa? Fingamus, Titium accepisse feudum femineum, & reliquisse filium & filiam, tunc extante masculo, excluditur filia: sed queritur, an decedente masculo, semel ab initio exclusa femina, in posterum quoque exclusa censetur. Communis est opinio, feminam semper intelligi exclusam, etiam si contingerat, nullum omnino masculum, per quem impediat in posterum, superesse. Curtius *in tract. feudorum, par. 3. mem. 1. q. 27.* Zazius, *cap. 8. 1. Epitome in usu feudorum, n. 38.* Hannonius, *lib. 1. in usu feudorum, cap. 9.* Duarenus *comment. de consuetudinibus feud. cap. 10. n. 12.* Nihil ex, vel statutum fuerit, his verbis conceptum: (Donec masculus supererit) tunc enim femina non intelligitur in perpetuum exclusi, sed quamdiu masculus superest.

Septimo queritur, quid sentiendum sit, quando mulier feudum habens, relinquit filios ex duobus matrimoniis, vtri scilicet sint præferendi, filii ne prioris matrimonii, an e contra, filii posterioris: an vero potius omnes sint simul ad feudum admittendi? Auctor libri feudorum, *lib. 2. tit. 26. §. mulier*, ait, filios prioris matrimonii potioris iuris esse. Sed communis est sententia hoc locum habere, quando in contrahendo matrimonio ita pactum fuerit, ut filii prioris matrimonii in feudo succedant, vel quando talis est consuetudo provincie, patriæ, vel populi. Curtius *in tractatu feud. parte 3. memb. 1. q. 24.* Duarenus. *Comment. in consuetudines feud. cap. 10. n. 13.*

De successione masculorum in feudo.

CAPUT IX.

PRIMO queritur, de successione descendentium in feudo, An masculi descendentes in infinitum, & ceteris exclusis, succedant? Respondeo, eos succedere in infinitum, *lib. 1. feudorū. tit. 1. §.* Hoc quoque ad finem, quam sententiam dicit esse communem Zazius apud Clarum, *quæst. 50.*

Quæres

quæres, an hoc locum habeat etiam in feudo Ecclesiastico? Communis est opinio, etiam locum habere, teste Duareno in *commentario in consuetudines Feudorum, cap. 11. num. 3.*

Secundo quæritur, An filius emancipatus in feudo succedat? Respondeo, succedere. Ita communis opinio. Curtius in *tractatu Feudorum, par. 3. memb. 2. quæst. 1.* Hannetonius de *iure feudorum lib. 2. cap. 2.* & Duareno in *Commentario supra citato, cap. 11. num. 3.*

Tertio quæritur, An filius exheredatus à patre, sit etiam exclusus à bonis feudalibus, sicut à reliquis bonis paternis? Communis est opinio, eum in feudo non succedere, quia id amittit eisdem de causis, ob quas iuste exheredatur. Curtius, Hannetonius, & Duareno *locis supra allegatis: Et in colligitur ex libro 2. Feudo, tit. 34.*

Quarto quæritur: utrum cum filijs nepotes in successione feudi concurrant? Respondeo, iure civili in bonis allodialibus cum filijs succedere in stirpes, non in capita, s. cum filijs, *Instit. de hereditatibus qua ab intestato*: veluti si Titius decesserit, relicto filio, & duobus nepotibus ex altero filio, hereditas non diuitur in tres partes, vt totidem sint partes, quot personæ vel capita, sed in duas, quia nepotes succedunt in stirpes, id est, in locum patris, & proinde tantum ex hereditate capiunt, quantum eorum pater accepit fuisset, si superuixisset. Quare quemadmodum iure civili descendentes in bonis Allodialibus & liberis succedunt ascendentibus exclusis: sic etiam in feudo succedunt descendentes omnibus alijs exclusis. Item, sicut in bonis allodialibus succedunt nepotes vna cum patris in stirpes, non in capita; ita etiam in bonis feudalibus. Insuper, qui pari gradu sunt, omnes locum patris representant, s. cum filijs, *Instit. de hereditibus qua ab intestato, & l. Nepotes, C. De suis & legitimis liberis*. V. g. quidam decessit, nullis filijs relictis, sed nepotibus ex filijs: ex vno filio vnum nepotem habet, ex altero duos: hi quamuis in gradu æquali sint; tamen ille vnus nepos tantum consequitur, quantum alij duo propter ius representationis.

Quinto quæritur, An cum pater feudum accepit sibi & suis descendens, succedat in feudo paterno, si ex descendens quis fuerit mutus, surdus, cæcus, claudus, vel alio membro captus, ita vt seruire Domino nequeat? De hac quæstione superius egi. Et in libro 2. *Feudum, titulo 36.* referetur opinio quorundam dicentium, eos feudum paternum retinere non posse, quia Domino seruire non possunt. Sed si nepes fuerint, tantum eis relinquere debere, quantum fuerit necessarium ad eos commode sustentandos. Porro in quibusdam prouincijs, siue regnis, immo vbi que serè via receptum est, vt feudum paternum transeat etiam ad mutos, cæcos, claudos, & surdos, & obsequium, quod per se præstare Domino nequeant, præstent per substitutum quempiam: tamen ius & conditio feudi requirit, & postulat, vt beneficiarius per seipsum Domino obsequium præstare queat.

Sexto quæritur, An filij naturales non legitimi in feudo succedant, an item filij adoptiu? Auctor in libro 2. *Feudorum, tit. 26. §. Adoptiuus, & §. Naturalis habet*, nec adoptiuum filium, nec naturalem in feudo succedere: quod singulare est in feudis, quia filij adoptiu iure civili succedunt in bonis allodialibus, l. cum in adoptiuus de adoptionibus. Item, quia iure civili, filij naturales, beneficio Principis effecti legitimi, succedunt in allodijs; at in feudo non succedunt, nisi expressa auctoritate & consensu tit. 26. §. *Naturales, supra citato*. Quæres, an filij naturales, ve adoptiu excludantur à feudo, solum quando extant alij filij naturales legitimi? Respondeo, in vniuersum excludi, siue extantibus, siue deficientibus alijs filijs legitimis naturalibus. Nam auctor, lib. 2. *Feudorum, Tit. 26. §. Naturales*, in vniuersum loquitur de naturalibus; hoc tamen intelligitur, nisi fuerit expressum inuestitura, vt naturales succedant.

Quid si filij naturales facti sint legitimi per subsequens

Instit. Moral. Par. 3.

matrimonium? Respondeo, eos in huiusmodi in feudo succedere: quia vt Glossa, & doctores communiter sentiunt in cap. tanta, qui filij sint legitimi, tales filij habentur pro legitimis in omnibus, gratia, & fauore matrimonij. Hanc dicunt esse communem sententiam Alexander, Decius, Iason, Curtius, Parisius apud Clarum *quæst. 82.* etiam si feudum quis accepit sibi & filijs legitime natis Abbas in cap. tanta, citato.

Septimo quæritur, An in feudo succedant filij æqualiter, an verò succedat filius primogenitus? Respondeo, iure Longobardico, videntur filij æqualiter succedere, nulla habita ratione primogenitorum, libro 1. *Feudorum*. Alicubi tamen moribus est receptum, vt reliquis filijs primogenitus præferatur.

Octauo quæritur, An filius repudiata patris hereditate in feudo succedat? Ratio dubitandi est, quia iure civili talis filius à paterna hereditate exclusus est, ita vt non possit partem repudiare, ff. *De acquirend. hereditat.* Respondeo, non permitti sibi, vt retento feudo, renuntiet hereditati paternæ, si eam sibi oneri futuram videat, lib. 2. *Feudo, tit. 45. & st. §. filius.*

Nono quæritur, An succedant Ascendentes in feudo, vbi Descendentes deficiunt: quemadmodum iure civili succedunt in bonis Allodialibus? lib. 2. *Feudorum, tit. 50.* habetur, hoc esse singulare in feudis, vt non succedant Ascendentes, non extantibus Descendentibus, nisi fuerit expressum in inuestitura, vt patentes succedant, cum deficiunt descendentes. Præterea, quando filius inuestitus est propter merita patris, tuac receptum est, vt mortuo filio, pater succedat in feudo.

Nono quæritur, An cum deficiunt liberi, succedant propinqui ex latere veniente, qui collaterales dicuntur? Respondeo ex communi sententia, succedere, quando feudum est paternum, non nouum, sed agnatos tantum, non cognatos, quia cum femina non admittuntur ad feudum, multo minus ij, qui ex femina descendunt, lib. 2. *Feudorum, tit. 11.* ergo fratri in feudo paterno succedit frater, non in vno, vt constat ex libro 1. *Feudo, tit. 8. ad finem, & libr. eodem, tit. 1. §. Et quia vidimus, vers. sin autem, & eodem libr. 1. tit. 20.* etiam si simul inuestiti sint fratres, lib. 1. tit. 14. §. *Si duo*, vel etiam si simul habitantes, communiterque viuentes, vnus eorum feudum suo nomine acquisierit, lib. 2. tit. 12. *vers. si duo*. Quare vasallo mortuo, beneficium ad Dominum redit, nisi actum fuerit simpliciter in inuestitura de fratri successione. Alioqui si ignorante Domino emptum sit feudum ab vno fratrum ex communibus bonis, siue ex communi pecunia, vel peculio, non admittitur ater, Glossa libr. 2. tit. 12. §. *Quod si in verbo (Dicuntur):* fructus verò erunt communes, quando feudum fuerit ex communibus bonis acquisitum, & donec simul habitauerint fratres: vt habetur libro eodem 2. tit. 12. *vers. Fratres*. Sin verò de communibus bonis vnus ex fratribus feudum emerit sciente Domino, tunc vnus eorum alteri fratri succedit in feudo, vt est communis opinio, quam habet Duareno in *Commentario in consuetudines Feudo, cap. 11. num. 12.* & colligitur ex libr. 1. *Feudo tit. 23.*

Decimo quæritur, An vterini frater, hoc est, ex eadem matre editi, sed alio, atque alio patre, in feudo succedant? Respondeo, minime, quia libro 2. *Feud. tit. 12.* collaterales non succedunt nisi per agnationem: & tales fratres vterini, agnati non sunt, eo quod sint ex alio, atque alio patre generati. Quare solum germanus frater, qui ex vtroque parente descendit, & consanguineus, qui ab vno & eodem fratre origines ducit, succedit in feudo.

Decimo quæritur, An germanus frater excludat consanguineum? Ratio dubitandi est, quia iure civili præfertur consanguineus & vicinis, *Authen. de hereditatibus, qua ab intestato*? Respondeo, consanguineus per germanum non excludi, Baldus in l. 2. *C. De legitimis hereditibus*, quoniam et si due qualitates concurrant in germano fratre, videlicet agnationis, & cognationis, tamen qualitatis

alterius ratio non habetur in feudis, cum coniunctio per feminas hic non expectetur. Quod si fratru filij simul concurrant, admittuntur vna cum patruo ad feudum in stirpes. Nec obstat, quod in remotiore gradu sint, quam patruus, lib. 2. tit. 12. §. *Hic vero*, vbi sic habetur, His vero deficientibus, (videlicet masculis descendentes,) vocantur primò fratres cum fratrum præmortuorum filijs; deinde agnati vltiores, quod ita intelligendum est, si feudum sit paternum, hoc est, si sit eius parentis, qui eius fuit agnationis communis: si enim Titij auus nouo beneficij fuerit inuestitus, Titius sine legitimo hærede masculino defuncto, eius feudi successio non pertinet ab eiusdem Titij patruum magnum, nec ad prolem ex eo descendente; immo reuertitur ad Dominum: ad cognatos enim eius beneficium non pertinet, neque beneficij successio.

Alia questiones de eadem re diluuntur.

CAPVT X.

PRI MÒ quæritur, quid sit dicendum, quando Defunctus non reliquit duos fratres, sed fratrum filios pari gradu: illi ne succedent in stirpes, an verò in capita? Respondeo, vbi deficiunt consuetudines, vel leges Longobardorum in feudis, recurretur ad ius Romanum civile, lib. 2. *Feudorum tit. 1. iure autem civili*, vt communis est sententia, quam secutus est Azo, quando deficiunt, & superstites sunt filij fratrum in gradu æquali, hi succedunt in capita, non in stirpes, l. *Nepotes, C. De legitimis hæredibus* §. 1. 2. §. *Hæreditas, ff. De suis & legit. hæredibus* §. 1. ff. *Si pars hæreditatis petatur*. Quod si dispari gradu sint, succedunt in stirpes, non in capita.

Secundò quæritur, An Agnati ex latere venientes, succedant in infinitum, quemadmodum & succedunt descendentes? In lib. 1. *Feudorum tit. 1. §. Et quia vidimus, vers. Hac quoque successio* dicitur procedere vsque ad fratres patruales, non vltra. Sed eodem lib. 1. tit. 8. §. 1. refertur opinio quorundam, qui putauerunt agnatos succedere vsque ad septimum gradum, licet olim vsque ad quartum tantum. Alicubi est vsu receptum, vt successio protrahatur vsque ad decimum gradum. Iacobus Belusius apud Clorum *quæst. 79.* dicit, agnatos succedere in infinitum Baldu, Iason, Socinus iunior, Martinus Laudensis, Parisius censent succedere tantum vsq; ad septimum gradum, vt refert Clarus *in prædicta questione*.

Tertio quæritur, An Clericus succedat in feudo? Communis opinio ita distinguit: Si feudum erat apertum ei, hoc est, si beneficium vetere possessore vacuum erat, ita vt postquam feudum ad aliquem deueniret, is factos ordines suscepit, tunc eo ipso feudum repudiasse videtur, quia sua sponte transiit ad vitæ statum, in quo nequit præstare obsequium Domino, siquidem per se ipsum, & non per alium in sui locum substitutum, debet beneficiarius Domino inseruire. Hanc testatur esse communem opinionem Clarus *q. 78.* At verò excipitur feudum, ex quo beneficiarius debet Domino obsequium, quod clericum in sacris ordinibus constitutum etiam decet: feudum itidem censetur consequi, ex quo beneficiarius reale obsequium, non personale Domino debet: tale enim feudum, propriè feudum non est, ac propterea ad Clericum transire: insuper si ille clericus ad minores tantum ordines promotus, nec Ecclesiasticum beneficiū possideat, succedit in feudo, quia potest per seipsum Domino inseruire. Si verò feudum non erat apertum ei, videlicet quia erant tres fratres, & ad primogenitum feudum geuenerat, & illud possidebat; clericus verò frater nati minimus, sacris ordinibus initiatus erat, & postea fratres sine liberis decesserunt, ac proinde feudum peruenerat ad clericum, iam antea ad factos ordines promotum, teste Iulio Claro, *quæst. 78. vers. De clerico autem*. Communis est opinio, eiusmodi cleri-

cum feudum paternum retinere posse, quia potest alium in sui locum subrogare, qui Domino inseruiat. Porro hæc opinio ex æquo & bono, & vlti, vbi est recepta locum habet ex ipso iure, & conditione feudi, quia vis & natura feudi postulat, vt beneficiarius possit per seipsum obsequium Domino præstare, nisi tale feudum sit, vt beneficiarius solum reale obsequium Domino debeat, vt ait Bartolus in l. *Quisquis C. De Episcopis, & clericis*.

Quartò quæritur, An si beneficiarius in Religione professionem emitat, feudum transeat ad Monasterium? De hæc questione tractant Inno. Ioan. Andr. Panor. Decius & Canonici iuris interpretes *c. in præsentia de probation. Clarus, quæst. 78.* Albericus *in Authent. Ingressi, C. De Sacrosan. Eccles. simpliciter* & absolute docet, esse consuetudine probatum, vt omne feudum ad Dominum reuertatur, si possessor Religionem solenni voto suscipiat, & si nullus alius ex his, qui vocatur ad Feudum, superstit, alio qui enim si extet agnatus, is in feudo succedet eo modo, quo fuerit ad feudum vocatus, quamuis iure, inquit, communi omnia bona eius, qui se ad Monasterium contulit, vna cum ipso ad Monasterium transferantur: hanc sententiam probat Albericus, quia ita habetur in libro 2. *feudorum. tit. de Vassallo militis. cap. 1. & tit. si feudo controuersus fuerit. cap. qui clericus*. Oldradus verò in eadem *Authen. simpliciter* affirmat ad Monasterium iure ipso tranfire feudum: quia in ea Authentica habetur, Omnia bona ingredientium Religionem ad Monasterium transire. Communis est sententia distinguens cum Innocentio, Ioan. Andrea, & Abbate *in cap. in præsentia de probationibus num. 69.* aut obsequium & officium, quod beneficiarius Domino feudi debet, præstare potest honeste Monasterium, aut seus: si primum, tunc feudum ad Monasterium transit per Authenticam, ingressi, supra citatam: si secundum, tunc ad Monasterium non transit, sed succedunt alij, qui super sunt, & sunt ad feudum vocati, quod si nullus extet, redit feudum ad Dominum. Sic etiam Cynus, & Salicetus in prædicta *Authen. Ingressi, num. 2.* Decius & alij Innocentium & Abbatem secuti, *cap. in præsentia de probationibus. Curtius tract. De Vssibus feudorum par. 2. quæst. 10.* & hanc opinionem dicit esse communem Alexandri *corf. 9. num. 8. lib. 5.* Sed hæc opinio, communi consensu recepta, Claro non placet, *quæst. 78.* Quia Religiosi, inquit, a suo instituto distraherentur, quia (secundum Apostolum) non debent se implicare negotijs sæcularibus. At hæc argumenta solum probant, Religiosum non debere per seipsum Domino inseruire, si obsequium, quod Domino debet ratione feudi, monachum aut Religiosum non deserat. At potest esse tale obsequium, quod Domino debet vassallus, vt religiosus id honeste præstare queat, quod impeditur, id officij facere non possit: nihilominus tamen is potest per alium id præstare, & facere: iuxta hanc sententiam intelligendum est, vt ait Abbas, id quod obijcit Albericus *ex libro Feudorum locis supra citatis*. Et sciendum est, vt notat Felin. *in cap. in præsentia citato* hanc sententiam sic intelligi, vt ad Monasterium transeat vtilitas, siue fructus feudi toto tempore, quo monachus vixerit, & ego mortuo finitur & desinat feudum, & reuertitur ad Dominum. Item si Monasterium, cuius Religionem beneficiarius profiteretur, capax bonorum non sit, tunc feudum vel redit ad Dominum, vel defertur his, qui vocati sunt ad feudum.

Quintò quæritur, quid iudicandum sit, quando quis feudum accipit sibi, & suis successoribus, & hæredibus quibuslibet? tunc poterit ne feudum ad extraneum hæredem transire? Omnes conveniunt, quando feudum datur alicui simpliciter, nulla facta mentione filiorum, vel hæredem, non transire ad hæredem extraneum. Item, quando datur alicui, vt possit transire ad quos voluerit, vel vt arbitratu suo possit de eo statuere, tunc liberum est vasallo feudum ad extraneos hæredes transmittere. Tota difficultas in eo posita est, vt sciatur, quid sit dicendum, quando datum est, sicut